

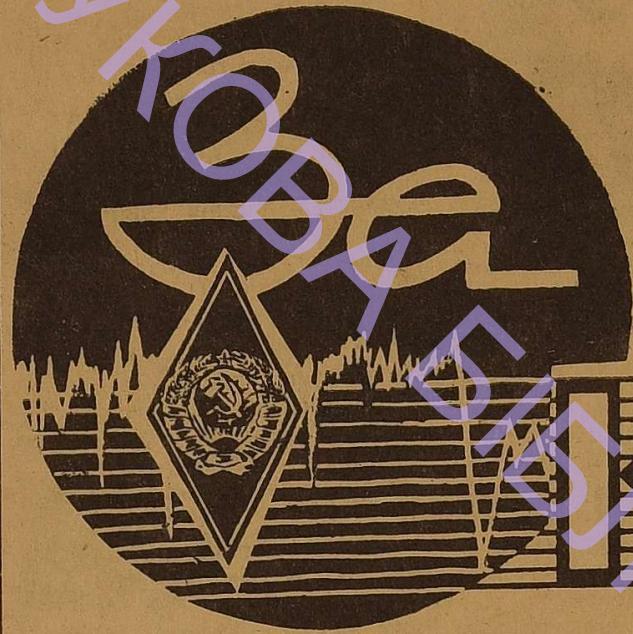
**ЗАВТРА—ВИБОРИ
У МІСЦЕВІ РАДИ.
ВІДДАМО СВОЇ
ГОЛОСИ
КАНДИДАТАМ
НАРОДУ!**

ВСІ—НА ВИБОРИ!

17 червня — день виборів до місцевих Рад депутатів трудащих. Трудівники міст і сіл нашої республіки прийдуть на виборчі дільниці, щоб віддати свої голоси за кращих представників робітничого класу, колгоспного селянства, трудової інтелігенції, за тих, хто в наступні два роки буде виконувати волю народу в місцевих органах Радянської влади. Вибори до Рад — завжди велике свято трудящих, знаменна політична подія в житті країни, яскрава демонстрація торжества соціалістичної демократії, яка на ділі забезпечує участь найбільш широких народних мас в управлінні державою. А цьогорічні вибори особливо знаменні. Вони проходять в обстановці великого політичного й трудового піднесення, викликаного рішеннями квітневого Пленуму ЦК КПРС. На передвиборчих зборах трудящі одностайно схвалюють підсумки Пленуму, гаряче підтримують ленінський курс партії на заłatwлення найбільш сприятливих зовнішньополітичних умов для успішного будівництва комуністичного суспільства, заявляють про свою рішливість віддати всі сили перетворенню в життя історичних рішень ХХІV з'їзду КПРС. У кожної радянської людини викликає почуття гордості висока оцінка особистого вкладу Генерального секретаря ЦК КПРС Леоніда Ілліча Брежнєва у розробку і здійснення Програми миру, присудження йому міжнародної Ленінської премії «За змінення миру між народами».

Характерною ознакою сьогодення є висока громадсько-політична активність молоді, участь юнаків і дівчат в управлінні справами держави. Висуваючи своїх кращих представників у місцеві органи Радянської влади, трудящі одночасно аналізують, що зроблено за минулі два роки. В період підготовки та проведення виборів головним змістом роботи комсомольських організацій, молодих агітаторів стала мобілізація молоді на самовіддану працю й відмінне навчання, розгортання соціалістичного змагання за дострокове виконання плану 1973 року та дев'ятої п'ятирічки.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX

№ 20 (1117)

16 ЧЕРВНЯ 1973 р.

Ціна 2 коп.

ДЕВІЗ
ЗМАГАННЯ—
ВИСОКА
УСПІШНІСТЬ,
ГРОМАДСЬКА
АКТИВНІСТЬ

ЮРИСТИ ТРЕТЬОМУ ВИРІШАЛЬНОМУ

ГОВОРІТЬ КОМСОРГ

ПАРТБЮРО ПІДТРИМАЛО ІНІЦІАТИВУ

Пройшов певний час відтоді, як комсомольці II курсу юридичного факультету відповіли на виклик IV курсу історичного факультету й прийняли соціалістичні зобов'язання. Основними пунктами соціалістичного змагання були: — успішність студентів, — громадсько-корисна робота; — участь у студентських будівельних загонах; — шефство над однією з школ міста.

Що ж зробили студенти-юристи по виконанню взятих соціалістичних зобов'язань?

Звичайно, найбільша увага приділялась успішності. Підсумки атестації, причини академзаборгованості у деяких студентів, заходи по її ліквідації — всі ці питання виносились на порядок денний комсомольських зборів, засідань комсомольського та партійного бюро курсу. Деякі студенти без поважних причин пропускали заняття. Довелося їм звітувати на засіданні комсомольського бюро, вислухати різку, але справедливу критику товаришів. Добре в цьому напрямку попрацював «Комсомольський прожектор».

Всі ці заходи й сприяли тому, що успішність студентів значно покращилася, стало менше пропусків занять. Радують результати останньої атестації — хороши та відмінні оцінки. Є всі підстави вважати, що з такими ж добрими результатами студенти складуть єкзамени.

Правда, сесія ще тільки розпочалася, і за остаточні результати говорити поки що рано — екзамени складають зараз лише ті студенти, які їдуть бійцями студентських будівельних загонів (а це 50 процентів усього курсу). Та їх результати — добри.

Решта студентів успішно склали заліки.

«Сьогодні студент, завтра — керівник колективу, його організатор» — під таким девізом проходила громадсько-корисна робота студентів, якій комсомольське бюро курсу приділяло велику увагу.

Результати проведеної громадсько-політичної практики показують, що студенти нашого курсу не стоять останньо, а беруть активну участь у громадському житті факультету й університету. Про це свідчать відмінні характеристики й подяки членам оперативного загону при Управлінні внутрішніх справ міста Одеси, створеного студентами нашого

курсу. Очолює оперзагін комсомолець А. Єгоров. Чергування, рейди по попередженню та профілактиці злочинності — ось неповний перелік їх роботи. Відмінні характеристики одержали за сумлінну працю студенти нашого курсу, члени лекторської групи у складі 8 чоловік (керівник А. Гізінченко). Добре попрацювали студенти і в обласному комітеті народного контролю.

Студентами нашого курсу прочитано ряд лекцій в підшефній 62-ї школі на теми: «Відповідальність за правопорушення неповнолітніх», «Трудове право молоді», «Законість і правопорядок», «Виникнення і суть соціалістичного права». Тут слід відзначити Леоніда Антонова, лекція якого завжди викликала інтерес.

Зарах студентів активно вклопилися в підготовку до трудового семестру. 40 студентів курсу йдуть бійцями Тюменського, Одеського будівельних загонів, університетського будівельного загону в Угорську Народну Республіку. Цікаво б довідатися, як готуються історики до трудового семестру.

15 червня у нас розпочинаються екзамени. Студенти нашого курсу сповнені прагнення скласти їх лише на «добре» та «відмінно».

Л. МАЛЮЖКО,
комсогр курсу.

На засіданні партійного бюро юридичного факультету було розглянуто питання «Про хід виконання соціалістичних зобов'язань студентами II курсу», де йшла мова, зокрема, про результати соціалістичного змагання студентів II курсу юридичного і IV курсу історичного факультетів.

З розглянутого питання партійне бюро прийняло рішення, яке наводиться нижче.

РІШЕННЯ

ПАРТБЮРО ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ З ПИТАННЯ «ПРО ХІД ВИКОНАННЯ СОЦІАЛІСТИЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ СТУДЕНТАМИ II КУРСУ».

Заслухавши й обговоривши інформацію комсогра II курсу тов. Малюжко «Про хід виконання соціалістичних зобов'язань студентами II курсу, партійне бюро відзначає, що комсомольська організація II курсу провела значну роботу по мобілізації студентів на успішне виконання взятих соціалістичних зобов'язань. Студенти добре підготувалися до екзаменаційної сесії, успішно склали заліки. Слід також відзначити активну участь студентів у ГПП, у діяльності комсомольського оперативного загону при УВС міста. Добре працює лекторська група. Проте, є ще ряд недоліків. Не підключено до участі у соціалістичному змаганні з історичного факультетом студентів I, III, IV курсів. Відсутнія наочна агітація щодо соціалістичного змагання з істориками на II курсі. Недостатньо використовується стінна преса для боротьби за успішне виконання взятих соціалістичних зобов'язань.

Виходячи з вищесказаного, партійне бюро постановляє:

— Схвалити ініціативу комсомольської організації II курсу (комсогр т. Малюжко) по організації студентів на успішне виконання взятих соціалістичних зобов'язань.

— Рекомендувати комсомольським організаціям активно включитися в соціалістичне змагання як між собою, так і з відповідними курсами історичного факультету.

— Постійно інформувати про хід соціалістичного змагання і виконання зобов'язань через факультетську стінгазету «Радянський юрист» і університетську газету «За наукові кадри».

— Комсомольському бюро факультету організувати більш дійовий контроль за ходом соціалістичного змагання на факультеті.

Підсумки виконання соціалістичних зобов'язань на курсах і по факультету підвести напередодні 55-річчя Великого Жовтня.

— Визначити нагороди переможцям соціалістичного змагання.

ВІДЗНАЧЕНО УСПІХИ

В нашому університеті проходила друга конференція з динамічної стереохімії і конформаційного аналізу. В конференції взяли участь 103 науковці з Москви, Києва, Ленінграда, Ростова, Харкова, Донецька, Уфи, Ярославля та інших міст СРСР. Серед них — провідні московські спеціалісти в галузі стереохімії, наукові співробітники з Казанського університету та Казанського інституту фізично-органічної хімії.

На засіданні було заслухано 87 доповідей, присвячених питанням стереохімії, реакцій, структурі органічних сполук. Певний науковий інтерес являли собою доповіді московських професорів В. М. Соколова, А. В. Сміта, Л. О. Яновської, М. С. Зефирова.

7 доповідей було прочитано на конференції співробітниками кафедри органічної хімії нашого університету. Серед них — доповідь завідувача кафедрою органічної хімії, професора О. В. Бонатського, аспірантів, а також старшого наукового співробітника Одеського філіалу інституту органічної хімії АН СРСР С. Андронаті та ін.

На конференції відзначено значні успіхи в галузі динамічної стереохімії конформаційного аналізу в порівнянні з першою конференцією, яка, до речі, теж проходила в нашому університеті. Також відзначено високий рівень наукових досліджень, що проводяться в Одесському академічно-університетському комплексі органічної хімії.

Учасників конференції привітав перший секретар Центрального району КПУ Є. Стеценко. Фото В. Шишина.

ФІЛОЛОГИ ПРОПОНУЮТЬ

Колектив університету назвав кандидатом у депутати міської Ради багаторічного декана філологічного факультету, голову відділення Спілки письменників УРСР, заслуженого працівника культури УРСР, доктора філологічних наук, професора Івана Михайловича Дузя.

Народжений на родючій підльській землі у трудовій селянській родині, Іван Дузь пройшов славний шлях свого покоління — комсомольців 30-х років. У нього, як і у багатьох інших, пішло десять років на закінчення філологічного факультету... Вступав на цю нововведені філологічний у 1937, успішно закінчив у 1947 післявоєнному. Основні іспити та заліки на творче майбутнє складав на важких й тернистих шляхах війни. Саме у цей час молодий командир батареї у 1942 році одержав у політвідділі 369-ї стрілецької дивізії партійний квиток. Орден Червоного Прапора, два ордени Вітязівської війни першого ступеня, медаль «За відвагу» прикрашали груди студента, а потім і аспіранта Дузя.

Редактор районної газети, завідом обласної газети «Радянське Поділля» виробили у І. М. Дузя партійний підхід до вирішення будь-якої справи, чуйне ставлення до людей, принциповість, заповітність і активну кмітливість у організації виконання будь-яких завдань.

Достроково закінчивши аспірантуру й захистивши кандидатську дисертацію, І. М. Дузь назавжди пов'язує своє творче й партійне життя з рідним факультетом і університетом. Він створює цілий ряд оригінальних провідних і спеціальних курсів з історії української радянської літератури, значна частина з яких надрукована і знайшла широкий позитивний відгук серед широких кіл читачів нашої республіки; працює редактором газети «За наукові кадри», обирається членом парткому університету, деканом філологічного факультету, очолює партійну організацію університету. З 1969 року І. М. Дузь — доктор філологічних наук, професор; І на кожній ділянці своєї багатогранної діяльності він докладає всіх зусиль на партійне вирішення тих завдань, які ставить перед нашим колективом Комуністична партія Радянського Союзу. Можна лише дивуватися його енергії, творчій насназі й молодечому запалові.

Немає жодного сумніву в тому, що декан філологічного факультету Іван Михайлович Дузь виправдає почесне звання слуги народу у міській Раді. Ми закликаємо виборців віддати свої голоси за нашого декана!

Микола ПАВЛЮК.

ТЕМА РОЗКРИТА

Виховати ідейними марксистами, пробудити громадську свідомість, навчити правильно давати оцінку подіям політичного, економічного і культурного життя — одне з головних завдань в інтернаціональному вихованні молоді.

Студенти II курсу хімічного факультету Хараль Паш і Петер Петровський в своїй роботі детально проаналізували період створення і початок діяльності Союзу Вільної Німецької Молоді.

Після розгрому фашизму перед комуністами Німеччини повстало складне завдання — створити єдину вільну масову антифашистську організацію молоді, зробивши її своїм помічником.

Студенти детально описали роботу, що пророблена Союзом на всіх етапах існування НДР.

СВНМ пліч-опліч з комуністами

В ПЕРШЕ

Вперше в своєму житті 17 червня я візьму участь у виборах депутатів до місцевих Рад. Звичайно, хвилююся... Адже це відповідально — брати участь у виборах обранців народу до Рад. Кращих з кращих ми висуваємо кандидатами в депутати, людей, які користуються повагою, підтримкою, авторитетом серед трудачих. Наши депутати — наші вірці. Ось, наприклад, Петро

I. КОРОЙ,
студент I курсу
юридичного факультету.

ЗВИЧАЙНО, ХВИЛЮЮСЯ...

У неділю громадяни нашої країни, яким досягло 18 років, вперше голосуватимуть. Ця подія залишиться в пам'яті на все життя, бо ще з дитинства ми день виборів звикли сприймати як велике свято. З особливою гордістю ми йшли на виборчі дільниці зі своїми батьками. В цей день ми підемо самостійно. І як рівноправні громадяни Країни Рад віддамо голоси за своїх депутатів у місцеві Ради.

Н. АРЕФ'ЄВА,
студентка другого курсу
механіко-математичного
факультету.

КОРОТКІ РЯДКИ БІОГРАФІЇ

Елеонора Олександровна Стороженко — викладач механіко-математичного факультету. 1928 року народжена. Вчила в школі. У 1947 році вступила до університету. Після закінчення — аспірантура. З 1956 року — викладач факультету, з 1961-го — кандидат фізико-математичних наук.

За цими скупими рядками — чималий трудовий і творчий шлях. Захопленість математикою зі шкільної лави, яке переросло у справу всього життя. Багато сил і велика частка серця віддані вихованню молоді, любові до ца-

риці наук. Тут і виступи на засіданнях математичного семінару, і робота агітатором академгруп, і робота зі школярами по організації олімпіад, численні лекції для широкої аудиторії про математику і перспективи її розвитку.

Кожна доручена справа виконується нею суміліно, з любов'ю і знанням справи. Отож, завоювала вона повагу і любов серед співробітників і студентів. Немає сумніву, що Елеонора Олександровна виправдає довір'я виборців.

текст пісні, складеної на честь героя бою за Кубань Миколи Авілова-старшого.

Потім не раз доводилося перевокуватися, що Микола гідно несе ім'я героя — дядька. Ми бачили його виступи у Мюнхені. Мужність, уміння зібратися, високе почуття відповідальності перед країною і товарищами, за все, що робиш. Пам'ятаетесь, як трибуни довго скандували: «А-вілов! А-вілов!».

Так, наш студент з честю проніс прапор радянського спорту. І всюди і завжди проявляв риси радянського характеру.

Нешодавно ми знову зустрілися.

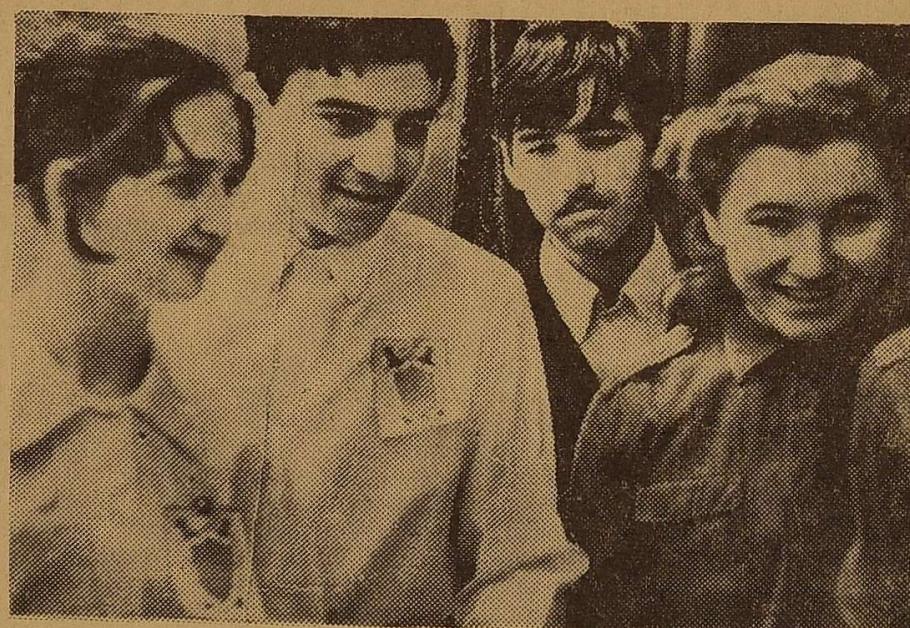
Микола розповідає про Мюнхен, про те, як нелегко далася перемога. Шлях до неї був дуже важким. Хвороба, різке зниження результатів. Дехто з тренерів навіть втратив віру в нього. А він наполегливо тренувався, щоб увійти в форму. Поставив за мету: не тільки довести, що він не зійшов зі сцени, але й виступити на високому рівні. Як домігся, ми знаємо.

І знову йшла розмова про навчання. Так, спортсменові найвищого класу вчиться важче, ніж будь-кому. Але Микола працює суміліно. Не хоче ніяких скідок на спорт.

Всюди Микола Авілов уміє проявити риси справжнього радянського характеру.

Немає сумніву, що він буде і справжнім слугою народу.

К. СЕРГІЄВ.

КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ВАТАЖОК

Хто цей хлопець з симпатичними чумазькими вусами, що так скромно стоїть серед школярів, учасників юридичної олімпіади, проведеної нещодавно у нашему університеті? Відповідаємо — Петро Музиченко, студент юрфаку.

Його прізвище зустрінеш не лише серед студентів. Іншим разом ми бачили його в списку членів великі ради ректорів Одеського міжвузівського центру. Велика честь представляти 40-тичленну армію одеського студентства, разом з провідними вченими роз'язувати десятки най-

складніших питань, пов'язаних з поліпшенням справ навчання й виховання молоді, надана Петру.

На зборах в університеті кандидатом у депутати міської Ради студенти, викладачі, працівники ОДУ одностайно назвали секретаря комсомольського бюро юрфаку, відмінника навчання, який одержує стипендію імені Карла Маркса, Петра Музиченка.

К. ЧЕЧКІНА.

Фото автора.

Куточок бібліографа ЛЕНІНСЬКА СПАДЩИНА

На сторінках науково-літературного й політичного журналу «Новое слово» в № 1 за 1897 р. була надрукована найбільш рання стаття В. І. Леніна із тих, яка є в нашій бібліотеці, «По поводу однієї газетної заметки». Про статтю гр. М. Левітського «О некоторых вопросах, касающихся народной жизни» в № 239 «Русских ведомостей» (від 30 серпня).

Революційні марксисти використовували журнал для боротьби з народництвом, для пропаганди своїх поглядів. Журнал користувався великою популярністю. В грудні 1897 року був закритий «за шкідливу діяльність».

* * *

В бібліотеці зберігається книга «Развитие капитализма в России», яка написана В. И. Лениным в 1896—1899 роках і яка вийшла окремою книгою в 1899 році. Ця праця стала завершенням ленінських праць 90-х років, спрямованих проти ліберальних народників і «легальних марксистів», на розроблення програмних положень революційного марксизму і їх застосування в конкретних умовах Росії.

* * *

12 статей В. И. Леніна в «Іскре» зберігаються в бібліотеці. На екземплярах газет чітко виділя-

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОСНОВА ЗНАНЬ СПЕЦІАЛІСТА

У своїй доповіді на Всесоюзному з'їзді студентів Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнєв говорив про сучасного спеціаліста як людину високої культури, широкої ерудиції, справжнього інтелігента нового соціального сусільства.

Особливо підкреслив товариш Л. І. Брежнєв, що творчо освоїти спеціальність, стати активним учасником нашого комуністичного будівництва, провідником політики партії в масах можна лише оволодівши марксистсько-ленинською теорією. Вчення марксизму-ленинізму — це основа, невід'ємна частина знань спеціаліста будь-якого профілю.

Майбутній спеціаліст починає засвоєння всього циклу суспільних наук з вивчення історії КПРС. На лекціях і семінарських заняттях студенти проходять першопочаткову вузівську школу виховання ідеальної переконаності, вміння аргументовано відстоювати марксистсько-ленинські положення проти ворожої буржуазної ідеології.

Зусилля колективу кафедри були спрямовані на глибоке вивчення студентами праць класиків марксизму-ленинізму.

Для студентів I—II курсів дуже важливо, щоб методика навчання допомогла адаптуватися до вузівських умов, щоб вона в певній мірі була перехідною від середньої школи до вищої. Адже вміння вчителя і всяке професіональне вміння приходить не відразу, і немає сумніву, що учбовий процес повинен складатися, виходячи з цих обставин.

Зокрема, на наш погляд, один із етапів в цьому напрямку — організація регулярного контролю і атестацій.

Атестація згладжує нерівномірність учбового навантаження студентів на початку та наприкінці семестру, і разом з тим, активізує роботу викладачів із студентами, з'являється можливість впливати на хід учбового процесу не чекаючи сесії.

За підведенними підсумками останньої атестації 16 студентів одержали незадовільні оцінки з історії КПРС. Це ті, кому треба

допомогти в першу чергу, посилюючи індивідуальний контроль.

Кафедра обговорювала питання про роль партійно-комсомольського активу в організації самостійної роботи студентів за підсумками атестації, де відмічалось, що комсомольський актив є авангардом у навчанні, накреслено заходи по організації самостійної роботи студентів. Наскільки вміло студент може планувати свій час, організовувати самостійну роботу, свідчить його робота на семінарських заняттях.

Живою інтересно проводить семінарські заняття професор Н. Якупов, доценти А. Іванов, О. Альошкін, А. Лабинічев та інші. Такі заняття викликають у студентів потребу висловити власне судження, поміркувати, зробити висновок. Заастосовувались такі форми проведення семінарських занять, які передбають розгляд питань теми з обговоренням студентських рефератів. Студенти підготували й обговорили на всіх факультетах реферати з різних тем. З рефератами виступали й іноземні студенти.

Необхідно відзначити, що партійно-комсомольський актив студентів юридичного, історичного, механіко-математичного, філологічного факультетів є прикладом у підготовці до семінарів. Так, виступи на семінарах з історії КПРС комуністів першого курсу юридичного факультету т. Павлова, Пережняка, Романової, Чернушенко, Журик відзначаються глибоким змістом.

Комсомольський актив юридичного факультету (студенти Ісаєва, Мусич, Юркевич, Гавриленко, Жаворонок та ін.) глибоко вивчають твори класиків марксизму-ленинізму. Сумілінне ставлення активу курсу до навчання, іх відмінна успішність сприяють створенню атмосфери серйозного ставлення майже всіх студентів I курсу юридичного факультету до вивчення курсу історії КПРС. В цьому велика заслуга доцента В. В. Сенюшкіна.

Завжди відзначаються політичною загостреністю виступи комсорга I курсу механіко-матема-

тичного факультету Жарикова, комуністів Ушакова, Гурова. Систематично готувались до семінарських занять на протязі року студенти філологічного факультету Червова, Огаренка, Левіт, Дьяченко, Ковальчук, Андреев, Миндра, Оганесян, Шинкаренко, Семененко, Дишель, Савенко та інші.

Регулярна підготовка до семінарів, глибоке вивчення першоджерел — головні умови успішного складання іспитів.

Кафедра підготовила 9 дипломників. Всі роботи написані на актуальні теми. Так, студент Храмченков підготував дипломну роботу з теми: «ХХIV з'їзд КПРС про боротьбу партії і Радянського уряду за зміцнення миру й міжнародної безпеки в сучасних умовах» (керівник професор Н. М. Якупов).

Автор вивчив детально програмні документи КПРС і найновіші публікації. Студент V курсу історичного факультету Ковальчук у роботі використав архівні документи. Кваліфіковану допомогу було надано студенту Ковальчуку доцентом О. Альошкіним.

Всі 9 робіт написані в строк, рецензенти відмітили їх високий рівень.

Загалом робота студентів на семінарах, атестації свідчать про те, що більшість студентів I—II курсів систематично готуються з історії КПРС. Про це ж свідчать результати перших іспитів.

У цьому учбовому році кафедра склала екзаменаційні квитки з урахуванням того, що на іспитах студент зобов'язаний розповісти не тільки про завдання партії і народу в окремі історичні періоди чи на окремих ділянках громадського життя, але й про те, який розвиток одержали завдання в постановах пленумів ЦК КПРС і про втілення рішень ХХIV з'їзду КПРС, пленумів ЦК у життя. Це є свідченням того, що студент, готуючись до екзамену, повинен пам'ятати: історія КПРС — це марксизм-ленинізм в дії.

Є. МУРАТЧАЄВА,
доцент.

СХОДИНКИ

Над сплячим містом зайніс зелений весняний ранок. Дерева, що посвітлілися від веселкового дощу, спокійно дивляться зверху на нешироку алею між університетом й інститутом. Ось пливе галаєвий студентський гурт. Кожний тут зайнітий своїми справами: у одного — захист курсового проекту, у другого — колоквіум, третьому просто греба встигнути за дві хвилини до дзвоника розв'язати десять домашніх прикладів. І кожний по своєму цікавий, неможливо виділити незвичайного. Постараємося назвати просто одного із них і розповісти дещо про його життя й роботу.

Ось дві дівчинки витягли із портфелів паперових «журавлів счастья», яких тільки що навчилися майструвати. Захотілось подивитись, чи полетять? Але.. Для чого ж розкидати своє счастья? Треба берегти його, —

зчутеться чийсь голос. Це говорить студент IV курсу Саша Харшах. Тут же зав'язується жвава бесіда.

Сашо, а це правда, що твоя робота зайняла III місце на конкурсі південної зони України?

Харшах трохи збентежений:

— Правда!

— А як же тобі це вдалося?

У відповідь — серія складних

назв і викладки. Математик —

заживи математик.

Але за всіма формулами й підрахунками не важко помітити головне — довгий, копіткий труд.

Мимоволі пригадується вірш Вадими Шефера «Ступени».

Завидовал кто-то птицам,

Но был не из рода Дедалов,

Чтоб медленно вверх

возноситься,

Он лестницу вырубил в скалах.

Ступени — замена полета.

Ступени — замена паденья.

Ступени — работа, работа,

Терпенье, терпенье, терпенье.

Так! Праця математика — це «ходинки», це важке «восхождение вверх».

Сашина робота також писалася по ходинках. Спочатку було зроблено на засіданні гуртка математичної фізики інформацію по темі: «Применение теории функций комплексного переменного» к решению основных задач плоской теории упругости». Потім — вирішено ряд завдань, після яких було виковане нове завдання — «Контактная задача цилиндрического изгиба бесконечной балочной плиты, лежащей на полуправостранстве с анизотропией общего типа». В ході вирішення цієї задачі інтеграли, які слабко сходилися, були перетворені в інтеграли, які швидко сходилися. Це має практичний інтерес для наближеных обчислень інтегралів з допомогою квад-

ратних формул. Контролювались всі дослідження професором І. Я. Поповим і співробітником кафедри математичної фізики М. В. Радіollo.

І врешті-решт, остання «ходинка» — конкурсна робота, яка заслужила таку високу оцінку. Звичайно, пошук на цьому не зупинився. Зараз Харшах продовжує працювати над темою.

Але не тільки математичною роботою цікавий студент. Кожна «вирубленна ступень» — це не тільки копіткий математичний пошук, це ще й самовдосконалення в галузі літератури, живопису, спорту. Сашу часто можна зустріти в театрі, музеї, на новій виставці. З великим захопленням читає він твори Фейхтванґера, закоханий в полотна Гой І. Крамського, у вільний час займається спортом. Як і кожний математик, володіє він живою уявою. Можливо тому із захопленням читає Саша фантастичну літературу. Не байдужий Харшах й до справ факультету. З перших днів існування школи юних математиків, він взяв участь в її роботі.

Ще дуже багато можна розповісти про цього студента, як і про кожного із нас. Але зараз мені знову згадалися «Ступени»:

Спина — будто натергая солью.

Усилья, усилия, усиля,

А другу это крылья, крылья

Проклевываются с болью?

А й насправді, можливо це крила, які здатні піднести до вершин науки, до розуміння прекрасного і починають «проклевуватися» саме в студентські роки, і тільки для цього треба працювати, працювати й працювати! Не можна сказати, що Харшах робить все для досягнення своєї мети. Є у нього й промахи, й недоліки. Здається, «прорубувати ступени» він уже почав, а це окрилося того, хто не зупиняється на досягнутому.

Г. ГРОШЕВА,
студентка мехмату.

Цікаву роботу написав історик В. Ковальчук.

— Включаємося в життя факультету, — каже комсорг I курсу філфаку Віктор Бабич.

Першокурсниця.
Фото К. ЧЕЧКІНОЇ.

ДОБРИЙ ПОЧАТОК

Незвична тиша заполонила кабінети, аудиторії, коридори філологічного факультету. Лише іноді суворий спокій тиші порушить веселій гамір, радісні вигуки й останні поради перед дверима екзаменаторської.

Сесія...

А студенти третього українського слухають лекції, готуються до практичних, виступають на семінарах. Та іспити у них уже не за горами. Вчора в студентських залікових книжках з'явився перший запис: складено залік з спецкурсу. Він проводився дещо своєрідно: на основі написаних рефератів, які студенти виконали

бурач з грудня 1911 року. В червні 1914 року був урядом заборонений. В. І. Ленін керував журналом з-за кордону, редактував багато статей. Тільки за 1913 і 1914 роки, в номерах, наявних в науковій бібліотеці університету, надруковано 20 статей. Серед багатьох статей, вміщених в журналах, опубліковані роботи: «Три источника и три составных части марксизма» і «Критические заметки по национальному вопросу».

* * *

На поліцях наукової бібліотеки нашого вузу зберігається перше друковане видання (1918 р.) доповіді В. І. Леніна «О борьбе с голодом» на об'єднаному засіданні ВЦВК, Московської Ради та профспілк 4 червня 1918 року. Брошуря вийшла під назвою «Борьба за хлеб».

* * *

В науковій бібліотеці університету є перші переклади праць В. І. Леніна українською мовою: «Статті по національному питанню» (1919 р.), «Імперіалізм як найвища стадія капіталізму» (1919 р.), «Великий почин» (1920 р.), «Лівий» комунізм (Дитяча хвороба в комунізмі)» (1920 р.).

Перший збірник В. І. Леніна «Економические этюды и статьи за 1897—1898 годы» вийшов у 1898 році, в Санкт-Петербурзі.

До революції вийшло ще два збірники творів Володимира Ілліча Леніна: «За 12 лет», Т. 1 (1907 р.) і «Аграрный вопрос». Ч. 1 (1908 р.). Всі вони є в колекції рідкісних видань творів В. І. Леніна в науковій бібліотеці нашого університету.

* * *

«Просвіщення» — щомісячний громадсько

КОЖНОМУ СТУДЕНТУ— ДРУГУ ПРОФЕСІЮ

Наш факультет громадських професій (ФГП) — найправильніший і найефективніший шлях до виховання громадської активності кожного майбутнього спеціаліста. За сім років існування факультету близько 800 студентів одержали тут другу спеціальність. Цікаво, що з кожним роком кількість випускників значно збільшується. Якщо перший випуск 1965 року складав 65 осіб, то цього року посвідчення про другу спеціальність одержало близько 300 чоловік.

Зарах на відділеннях ФГП нараховується понад 800 слухачів. Однією з причин такої популярності є прагнення студентів вийти з університету не тільки з багажом знань обраної спеціальності, але й всебічно розвинутими, естетично грамотними. На ФГП кожен може знайти свою другу справу, яка іноді стає і основним заняттям у житті. Таких прикладів на факультеті є чимало.

Наймасовіші відділення ФГП — лекторські, на яких навчається шоста частина всіх слухачів. В 1972 році ними було прочитано близько 360 лекцій на будовах, в молодіжних гуртожитках, школах, на підприємствах нашого міста і в підшефному Северсько-

му районі. Так, наприклад, під час педпрактики студентами відділення пропаганди фізичної культури й спорту в школах було прочитано 75 лекцій.

Домогтися того, щоб знання, одержані на ФГП, студенти могли застосовувати вже зараз — одне з головних завдань деканату ФГП і комсомольських організацій університету.

До 50-річчя утворення СРСР

студенти відділення лекторів з міжнародних та економічних питань підготували матеріали, які ввійшли потім до збірника «Соціалістичне змагання на Кубані в 1919—1973 рр.». Ці роботи було присуджено диплом першого ступеня на огляди студійських робіт по РРФСР і диплом третього ступеня на Всесоюзному огляді.

Основну організаторську роботу виконують члени громадського деканату, представники різних факультетів. Це — Світлана Вороніна (біологічний факультет), Степан Варнавський (економічний факультет), Тетяна Новікова і Зоя Федорова (історичний факультет), Любов Шелудько (хімічний факультет), Ніна Кривова (юридичний факультет) та багато інших. На своїх факультетах вони проводять вели-

ку роботу: організовують набір слухачів, слідкують за відвідуванням, беруть участь у проведенні вечірок.

На факультеті громадських професій зроблено й робиться чимало для виховання громадської активності кожного майбутнього спеціаліста. Але треба домогтися, щоб кожний студент нашого вузу одержав другу професію.

В цьому велику допомогу де-канату громадських професій по-вине надати комітет комсомолу разом з факультетськими бюро ВЛКСМ. На факультеті, де бага-то слухачів відділень ФГП, значно сильніший актив. Це добре зрозуміли бюро ВЛКСМ факуль-тетів географічного, історичного, біологічного, романо-германської філології. А ось на філологічно-му факультеті до цього часу не має навіть відповідального за-рудника: книгу «Історія Одеського університету», випущену до 100-річчя з дня його заснування, і пам'ятну медаль. І знову ми аплодували нашим гостям. Аж рап-том чую голос сусідки, видно по всьому, що це викладачка: «То ж добре, що наші пам'ятні медалі повезуть гості до Москви, Києва, але де ж наші медалі?»

Я не зрозумів, про які «наші медалі» йшла мова. Видно, не зрозуміла й сусідка. Оповідачка повела далі потихеньку роз-мову: «Коли випускалась пам'ятна ювілейна медаль до 100-річчя університету, було оголошено: хто

з викладачів і службовців захоче придбати її, то має вносити по два карбованці. І я, — каже викладачка, — внесла шість кар-бованців. Одну медаль для себе, дві інші — для друзів, які давно закінчили факультет. Кажуть, що зібрані гроші були передані кому-сь з працівників учбової частини. Медалі в час ювілею універ-ситету так і не видали. Кілька разів питала, кажуть, що буде випущено новий тираж. Залишилось мало, і їх тримають лише для гостей. Правда, члени великої вченої ради були удостоєні честі отримати медалі. Я ще раз зів кілька питала, люди здвигают плечима, роблять великі очі, можливо більші, як в нашого сусіді...».

Вони мали на увазі мене, очевидно. А я тим часом глибоко замислився: що ж це таке? Медалі є, за них заплатили проші, а їх людям не дають...

І досі роздумую.

Цікаві спостереження

На дніх до нас зайдов студент, який представився як Артем Оковитий. Він жалкував, що до цього часу не встановив тісних контактів з редакцією газети, а тепер, мовляв, йдучи назустріч бажанню посилити рубрику гумору й сатири газети, запропонував нам своє співробітництво. Сказати, по-правді, ми, з одного боку, були раді, що з'явився у нас кореспондент з таким виразним ім'ям, а з другого — цікаво, на що він здатний. Перше знайомство справило на нас приемне враження. Середнього, звичайного студента зросту, русявя і, що насамперед віріється в пам'ять, — великі сірі очі, які ще побільшувались крізь скельця непропорціонально великих шкелець окулярів у чорній роговій оправі. Зачіска звичайна, нескороминуща, новомодня.

Ми попросили його для першого знайомства, так би мовити, проби сил, на сторінках нашої газети поділитися дя-кими своїми спостереженнями над життям. Він виконав прохання. І ось ми публікуємо ці проби пера нашого початківця.

„ДЕ Ж НАШІ МЕДАЛІ?“

Не нарадується душа, коли сидиш на такому зібранні, слухаєш мудре слово письменників, яке лунає зі сцени великого актового залу. І самі руки підносяться і гаряче аплодують за шире поє-тичне слово. Аплодують всі присутні в залі і радіш за те, що декан філологічного факультету, професор І. М. Дузь від імені ректората дякував гостям і з задоволенням вручав пам'ятні дарунки: книгу «Історія Одеського університету», випущену до 100-річчя з дня його заснування, і пам'ятну медаль. І знову ми аплодували нашим гостям. Аж рап-том чую голос сусідки, видно по всьому, що це викладачка: «То ж добре, що наші пам'ятні медалі повезуть гості до Москви, Києва, але де ж наші медалі?»

Я не зрозумів, про які «наші медалі» йшла мова. Видно, не зрозуміла й сусідка. Оповідачка повела далі потихеньку роз-мову: «Коли випускалась пам'ятна ювілейна медаль до 100-річчя університету, було оголошено: хто

А КАБІНЕТ ЗАЧИНЕНИЙ

Зайдов я в кабінет загального слова «закінчений». Хто його знає, наскільки така організація приймальної комісії виправдовує себе. Мені, як студентові, здається, що це робиться дорогим коштом. Одна справа — залучення лаборантів до роботи в приймальній комісії в серпні, коли, власне, кабінети менш завантажені, хоч і тоді є що робити лаборантам в кабінеті, а тепер... то мені важко знайти цьому виправдання. І я подумав: а якщо пошукати людські резерви для приймальної комісії, хоча б на час сесії. Адже вже зараз приїхали студенти-заочники і двері кабінетів мають бути відчинені для кожного з них. Печально буде, коли їм теж доведеться натикатися на плакатики: «Лаборант працює в приймальній комісії».

І я подумав ще: якби начальник учбової частини (мені сказали, що це Ш. Халілов) та поділився своїм штатом хоча на 50 процентів з приймальною комісією, а за ним пішла б і наукова частина, а потім ще знайшлиши інші установи, то може б в гарячку пору студійських жнів не були б заслані наші учбові ка-бінети.

Вітаю

Артем ОКОВИТИЙ.

КАМ'ЯНА КНИГА

Так, так! Ця книга існує. Коли б не сталося так, що я побувала в петрографо-мінералогічному музеї, що працює при кафедрі геології нашого університету, я теж здивувалася б, почувши таке.

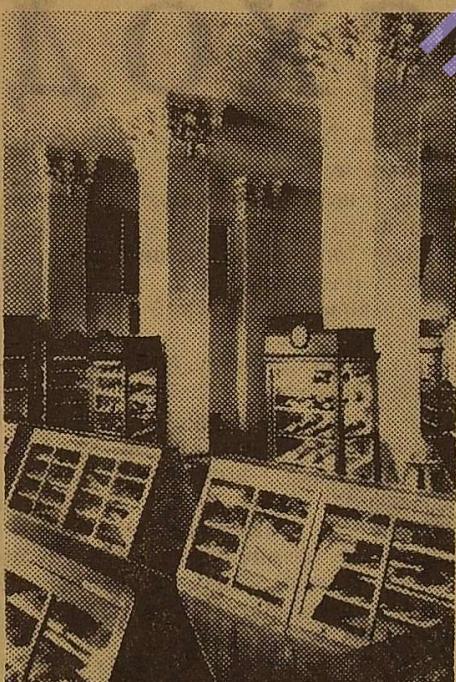
Перша сторінка Кам'яної книги написана вже давно. Колекція постійно поповнюється. Давайте перегорнемо сторінки.

— Нашому музею, як і універ-ситетові, — 108 років. Він бере свій початок від кабінету мінералогії Новоросійського університету. Перші колекції надійшли від Рішельєвського ліцею. Зараз музей налічує разом з фондом 16 тисяч зразків, — м'яко звучить голос літньої жінки з добрими очима. Це Ніна Іванівна Річковська, волонтерка царства спокою і гордого мовчання. Сьогодні вона веде екскурсію, розповідає чудову легенду про камені пionерам 77-ї школи міста Одеси.

Гарна традиція існує на геоло-го-географічному факультеті. Ко-жен приносить дарунок музею. Свій, неповторний зразок. Приміром, випускники 1954 року, лау-реати Ленінської премії В. Є. Хаджі та Л. О. Гордієнко подарили музею свою колекцію син-тетичних мінералів.

Перед початком екскурсії я чула розмову Ніни Іванівни із студен-тентом-геологом 4-го курсу. А. Шуваловим. Він уже успішно склав літній семестр і цими дніми від'їде на практику в Примор-ський край. Хлопець обіцяє привезти новинку для музею. Ніна Іванівна не має сумнівів, що не забудуть про музей і студентки Олейнікова й Соболєва, які пра-цюватимуть на далекій Півночі нашого Союзу..

Я бачу, як захоплено світяться очі дівчаток і хлопчиків, коли во-ни розглядають дивні гірські по-

ПРОСТИ Й ОБОВ'ЯЗКОВІ ПРАВИЛА

ПОРАДИ
ЛІКАРЯ

Група гострих кишкових ін-

фекцій досить численна: черевний тиф, паратифи, дизентерія, холера, вірусний гепатит та ін. Спільність їх полягає в здатності збудників цих хвороб потрапляти в організм з водою чи стравою, де її відбувається розмноження мікробів.

В подальшому збудник виділяється у зовнішніх середовищах і знову інфекція може бути занесена в організм через брудні руки, харчові продукти чи різні предмети домашнього вживання мікробів.

У весняно-літньо-осінній період жарка погода, велика кількість овочів та фруктів, купання в за-буднених водомийках та інші фактори можуть сприяти розпо-людженю цих захворювань.

Головний фактор захворювання — недостатня грамотність на-

селення щодо питань профілактики названих хвороб.

Від умов гігієнічних навичок населення, його санітарної куль-турти в значній мірі залежить про-філактика й припинення кишко-вої інфекції.

Щоб не захворіти й не допустити поширення інфекції серед населення, необхідно виконувати прості й обов'язкові гігієнічні правила. Вони такі. При найменшій підозрі на кишкове захворювання (пронес, болі в животі, блівлення, підвищення температури, головний біль) негайно звертайтесь до лікаря. Треба суверо-дотримуватися правил особистої громадської гігієни: мити руки з милом перед їдою, перед при-готуванням їжі, при поверненні додому з вулиць, базару, після будь-якого забруднення їх і т. д.

Руки після миття потрібно обпо-лоскати 0,5-процентним розчином хлораміну. Сирі овочі та фрукти перед вживанням ретельно мити про-точною водою і обливати кип-п'ятком. Молоко та воду спожи-вати тільки кип'яченими.

Оберігайте від мух харчові продукти. Знищуйте мух всіма доступними засобами. З метою попередження випаду їх своє-часно викидайте кухонні відходи, слідкуйте за чистотою відер для сміття, тримайте їх закритими.

Квартирні туалети, ванни, (стільчики, підлогу, стіни), килимки, коридори та інші місця спільного користування обробляйте 0,5-процентним розчином хлор-аміну чи 1-процентним розчином хлорного вапна.

І. ГЛУЩЕНКО,
лікар.